№ 163.
D. 10. Lipca.
SOBOTA.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zwycięztwo pod Jazłowcem 1685.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Odebrano wiadomość z *Rzymu*, że sławny Rzeźbiarz *Tornwaldsen* iuż zupełnie ukończył model gipsowy Konia do Pomnika Xcia Józefa Poniatowskiego, maiącego być wystawionym w *Warszawie*.

Mieszkańcy *Jarosławia* (w Galicji) dobrowolnie i najchętniej zbieraią między sobą składkę, na wystawienie *Pomnika* dla Dziedzica tegoż miejsca ś:p: Xcia Adama Czartoryskiego J:Z:P:

Nietylko unas ostatnie wezbranie Rzek poczyniło znaczne szkody, zagranicą nierównie większe z tejże przyczyny są straty. List wczoraj odebrany w *Warszawie* z *Drezna* donosi że wzeszłym tygodniu *Elba* przez 5 dni nadzwyczajnie wezbraną była. Część *Drezna* zwana *Frydrychsztad* była tak zalaną że musiano na czółnach pływać od domu do domu, również zalana niższa część Nowego miasta, w pięknym ogrodzie *Japońskim* woda stała tak wysoko że tylko wierzchołki Róż i innych krzewów widać było. Taras pod Pałacem *Brylowskim* również zalany. Król Jegomość *Saski* iuż miał opuścić Pałac letni *Pilnic* gdyż cały dziedziniec stał się podobnym do stawu. Jnne okolice nad *Elbą* także zostały zalane, a mieszkańcy iak najspieszniej musieli się wynosić unikaiąc niebezpieczeństwa. Płacz, narzekanie słychać dotąd. Podobna dotej powódź była r. 1804, poczem nastąpił najgorszy zbiór w polu.

Dzienniki *Londyńskie*, a mianowicie *The Harmonikon*, *The Har*, *Morning Horold*, *Morning-Chronikle*, i t: d: doniosłszy o Koncercie Pani *Szymanowskiej* granym w Towarzystwie filarmonicznem d. 18 Maia i uwielbiaiąc znakomity talent tej Artystki, tak piszą następnie o wielkim Publicznym Koncercie danym d. 19 Czerwca w Sali *Hamore Spar*. „Po długiem i niecierpliwem oczekiwaniu mieliśmy przyiemność słyszenia Publicznie Pani *Szymanowskiej* pierwszej Fortepjanistki NN. CC. WszechRossji, która bawiąc w *Paryżu* i odniosłszy zupełny tryumf w tej Stolicy, przybyła do *Londynu* iak najzaszczytniej zalecona. Należy ona niewątpliwie do rzędu tych Fortepjanistów którzy talent swój do najwyższego doskonałości stopnia posunęli. Ma gust nieporównany, wielką exekucją i doskonałe wyrażenie, a prawdziwi znawcy daleko więcej ieszcze w Grze Jej uwielbiaią czucie i duszę. w Koncercie *Filda* i warjacjach *Humla* Pani *Szymanowska* rozwinęła i połączyła wszystkie przymioty swego pięknego talentu i otrzymała iednozgodne pochwały. Tak iak w *Paryżu*, podobnie i unas najsławniejsi Artyści ubiegali się wprzyniesieniu pomocy utalentowanej Cudzoziemcę. *John Krammer* dyrygował pierwszą częścią Koncertu, druga miała być prowadzona przez *Rossyniego*, który iednak dla nagle wydarzonego przypadku, na Koncercie znajdować się nie mógł.” Dodaią nakoniec te

Dziennikii że Koncert Pani *Szymanowskiej* był iednym z najliczniejszych i najświetniejszych; zaszczyciła go swoią bytnością cała Familja Królewska, a najpierwsze Osoby w kraiu i najznakomitsi Artyści na nim się znajdowali.. Sławny *Klementy* o kilka mil od *Londynu* mieszkaiący, przybył umyślnie do Stolicy dla słyszenia tej Wirtuozki i publicznie zasłużone oddał Jej pochwały.

Chociaż wczorajszy wieczór był pogodny, wszelako liczni zebrali się widzenа widowisko Gimnastyczne P. *Gertnera*. Ciekawym bowiem było widokiem iak P. *Mustafa* maiąc zawiązane oczy, szedł po wyprężonej linie ze sceny na Galerją, a poprzedzała go malutka *Holenderka* pierwszy raz odbywaiąc tak niebespieczną podróż. Oboie szczęśliwie wykonali to, co obiecali w Afiszu.

Nowe dzieła znajduiące się w Księgarni N: *Glücksberga.* Rhoda, ou l'école des vieux garçons. Traduit de l'anglais. 5 vol in 12. Paris, 1824.—Frédérique, ou le trésor de la famille Lowembourg, par Mad: Armande Roland. 4 vol in 12, avec figures. 1824. — Jane Shore nouvelle, tirée de l'histoire de Anglete: par Mad: Marie d' Heures. 2 vol in 12, fig: Paris, 1824.

ROZMAITOŚCI.

N. *Cesarstwo Austrjaccy* powrócili do *Wiednia* d. 28 z. m. — Drugi Syn Cesarza Austrj: *Franciszek Karól* zwiedza teraz *Tyrol.*— Bardzo narzekaią mieszkańcy *Akwizgranu* iż dotąd dla ciągłych deszczow i zimna, mało zjechało się gości do wód tamecznych.— Zmarła teraz, po straconym Jenerale Hiszpań: *Riego* Wdowa, żyła tylko lat 24.—w *Kantorbery* (w Anglji) gdy teraz naprawiano Kościoł, znaleziono głowę sławnego *Tomasza Morusa* niegdyś Kanclerza Angielskiego, który był ścięty z rozkazu Króla *Henryka VIII.* Tę głowę zachowała Córka *Morusa.* — Za istotną przyczynę oddalenia P. *Szatobryanda* Ministra Franc: uznaią że się on niezgadzał z swemi kolegami; lecz doznaie on tej przyiemności że tak *Roialiści* iak *Liberaliści* zgodnie przyznaią iż iego zdatność wiele uczyniła przysług Ojczyznie.—Jeden z mieszkańców *Flandrji* (iak słychać) ma otrzymać Patent swobody na taki wynalazek który przewyższy w użyteczności *Machiny Parowe.*—Sławny Aktor *Talma* grywa w *Bruxelli*, oprócz niemałych dochodów, odbiera wiele wierszy; ieden z tamecznych *Szewców* wielki Amator Teatru także napisał *Odę* którą chwalą powszechnie. —

w Małem miasteczku Niemieckiem, przeieżdzaiący Aktorowie w liczbie 4ch, mieli dać Komedją, iuż zaczeli się spektatorowie do Teatru wystawionego w altanie ogrodowej schodzić, podnosi się zasłona, w tym Aktor graiący amanta dostał czkawki, amantkę napadły spazmy, Opiekun nogę wywichnął a Komik który razem był suflerem tak ochrypł że słowa niemógł przemówić. w Takim kłopocie trzeba było oddać pieniądze i prosić aby się publiczność rozeszła, lecz amatorowie gwałtem chcieli widzieć komedją, ieden z obecnych powstaie na Parterze, i woła donośnie „ otoż ia dogodzę WPaństwu, umiem na pamięć całą tę komedją, iesli chcecie, sam odegram wszystkie iej role ” powstały na to huczne oklaski, Amator wchodzi na scenę i z powszechnem zadowolnieniem przedstawia sam wszystkie role, czym się tak zachęcił iż teraz zamyśla ieździć po różnych miastach dla okazania swego talentu. — w Jednem z pism perjodycznych Niemieckich, iest umieszczony obszerny opis zdarzenia którego był świadkiem podaiący ten artykuł. Po okropnej rzezi na wyspie *Scyo* na której Turcy odebrali

zycie 30,000 Grekom, ciała zabitych były wyrzucane w morze. Gdy *Kapudan Basza* zbliżył się z swą Flottą pod *Scyo*, pierwszej zaraz nocy żołnierze tureccy będący na straży zaczeli krzyczeć i strzelać, trwoga niezmierna powstała między muzułmanami, Xiężyc świecił, ujrzano mnostwo Greków płynących ku tureckim okrętom. Przebudził się *Kapudan Basza*, a ujrzawszy płynących Greków kazał strzelać ze wszystkich armat, lecz Grecy niezważali na te wystrzały i ciągle podpływali pod okręty, przez co niezmiernie powiększyła się trwoga między muzułmanami, zaczeli wzywać pomocy *Proroka*, wołaiąc że Bóg widocznie sprzyia *Chrześcjanom* gdyż kule armatne nic im nieszkodzą. *Kapudan Basza* szarpał swą brodę, zachęcał do boiu, obiecywał tysiączne łaski tym którzy będą dzielnie walczyć, a zagroził śmiercią tym którzy okażą boiaźń. Taka trwoga panowała przez całą noc, pomnożyła się ieszcze bardziej, gdy Xiężyc zaszedł i nastąpiła zupełna ciemność. Chociaż iuż doniesiono było w krótkości w pismach publicznych o tem zdarzeniu, iednak żadne pióro niezdoła dokładnie opisać tego zamieszania, obawy, ięków, przekleństw iakie w owej chwili panowały między turkami, najbardziej zaś to ich przeraziło gdy ieden z obecnych na okręcie *Derwiszów* w głos oświadczył że to iest sprawiedliwa kara *Proroka* za wymordowanie niewinnych Dziatek i Starców na *Scyo*. Dopiero gdy zaczeło świtać, postrzegli turcy że mnóstwo płynących Greków, niebyli żywi, lecz ciała zamordowanych wrzucone w morze, które (iak zwykle bywa) w kilka dni wypłynęły na wierzch wody, i razem płyneły. To zaś było prawdziwie przerażającym dla turków widokiem że ciało szanownego Starca Biskupa wyspy *Scyo* otoczone zwłokami kilkunastu Kapłanów podpływały pod okna okrętu *Kapudana Baszy*, a gdy iuż były bliskie pokładu, wzburzyło się morze, i bałwany morskie tak przewróciły też zwłoki, że w postawie stoiącej otoczyły okręt. *Kapudan Basza* na ten widok prawie postradał przytomność umysłu, kazał natychmiast rozwinąć żagle i opuścił to okropne miejsce. Turcy na całej Flocie przez kilka dni tak byli smutni że słowa nieprzemówili, zaczęto wróżyć iż wkrótce nastąpią klęski, iakoż niezadługo taż Flotta przez statki palne Greków, wysadzoną została na powietrze. (Dos: Spr:) —— *Basza Egiptu* miał w swej służbie 1,500 Murzynów których kazał uczyć musztry na sposób Europejski, ci napadłszy na Chrześcjan mieszkaiących w *Merobel* i *Massarja*, Mężczyzn wyrżneli a Kobiety zabrali, Basza rozkazał aby pożenili się z zabranemi Chrześcjankami i osiedli w bez ludnej *Nubji*. — D. 16 m. z. w *Madrycie* powieszono 4ch Zabójców Kanonika *Winueza*. — Stany *Portugalskie* maią się zebrać z rozkazu Króla, w Październiku lub Listopadzie, z tego powodu powszechna radość panuie w całem Królestwie. — w *Hiszpanji* znajduie się teraz Xięży Swieckich i Zakonników 155,506, a Zakonnic 29,745. —

PRZYIECHALI do WARSZAWY

Essaków Jenerał z Ciechanowca — Worcel Mikołaj Hrabia z G. Wołyńskiej. — Dębowski Jgnacy Oby: z Miszewa. — Wernitz Augustyn Oby: z Mławskiego. — Katz Michał Oby: z Siedleckiego — Murawska Jenerałowa z Lubelskiego — Jabłonowski były Pułkownik z Wygnanki. — Kureyusz Dzierżawca D. R. z Kuszyn. — Przyłuski X. Kanonik z Płocka. — Nowakowski Karól Oby; z Drozdowa. — Mostowski Michał Radca z Windok. — Lubowidzki Wincenty Radca z Jastrzębnej. — Szukiewicz z Wilna — Zalewski Juljan Ob: z G. Podolskiej. — Poniatowski Szczepan Oby: z Ob: Białostockiego. — Sobolewska Ministrowa z Osuchowa. — Krakowski Felix Ob: z Łęczycy.

DONIESIENIA.

Kommissja Woiewództwa Sandomierskiego. Po-

daie do powszechnej wiadomości: że w d. 18 Sierpnia r. b. odbywać się będzie w Biórze Jej Licytacja in minus na Entrepryzę budowy Domu Rządowego w Radomiu, wyanszlagowanego na summę złł: 330,592, maiących więc chęć przyięcia tej Entrepryzy, wzywa Kommissja Woiewódzka do stawienia się w dniu powyższym i w niesieniu pr y odbywać się maiące Licytac i swych oświadczeń. Aby zaś być przypuszczonym do Licytacji, potrzeba złożyć Vadium w gotowiznie odpowiadaiące dziesiątej części summy anszlagowanej, a to na zapewnienie dotrzymania deklaracji Licytacyjnej. Vadium takowe po podpisaniu kontraktu i złożeniu dostatecznej hypotecznej kaucji odpowiadaiącej, połowie anszlagowanej summy będzie zwróconem, i udzielenie stosownych forszussów na prowadzenie budowli następ ć będzie mogło. Dostateczniejsze informacje co do Planów tudzież Anszlagów budowy i warunków kontraktu Entrepryzy, Pretendenci tejże, w Kommissji Woiewódzkiej od d. 1 Sierpnia r. b. powziąść zechcą.— *Radom d. 1 Lipca* 1824. Prezes *Piwnicki*. Sekr: Jlny *Żurowski*

Podpisanemu nadesłano świeże Wody Mineralno Zagraniczne, iakoto: Egierska, Marjenbadzka w szklannych butelkach po zł: 2 gr: 15, w dzbankach po zł: 2, Salcerska, w dużych dzban: po zł: 2 gr: 15, w małych po zł: 1 gr: 15, Billińska, Sauer Brun, Gorzka Saidschützer Bitter Waser i różne inne, których za cenę najtańszą dostać można. J. Z. H e i l s b e r g utrzymuiący Handel Korzenny i Dystrybucią Papieru stęplowego, przy ulicy Granicznej Nr 967 w Domu Werenberga. —

Trzy Pokoie na pierwszempiętrze są donaięcia od S. Jana przy ulicy Leśno pod N. 686.

w Hotelu Europy iest Dama która życzy mieć na wspólne koszta do Petersburga, lub do Moskwy, Towarzysza podróży, dalszą wiadomość powziąść można u P. Schowot.

w Ogrodzie na Fawórach przy ulicy Żyżnej pod N. 2013, są do wydzierżawienia z wolnej ręki za iak najumiarkowańszą cene wszelkie dochody z tegoż Ogrodu, iako to: kilkadziesiąt tysięcy Szyszek do Sukna używanych, które właśnie na dojrzeniu są, iakoteż znaczna ilość różnego warzywa i owoców, dokładniejszą wiadomość o warunkach i cenie wydzierżawienia, powziąść można w handlu Sukiennym przy ulicy Miodowej pod N. 482.

Pierwsze piętro z pięciu pokoi składaiące się, wprost Krasińskiego ogrodu na Nalewkach, gdzie handel korzenny na rogu, z górą, kuchnią, piwnicą i drwa' ią od Sgo Michała iest do naięcia; życzący zechce się zapytać w tymże handlu.

w Folwarku Leniozyn Rządowym, w Ekonomji Gosczyn są do przedania Owce z Jagniętami i Jałownik, w znacznym stopniu poprawne, wilości sztuk 300.

Wczoraj zgubiono Zegarek niewielki, u którego koperta gruba złota z napisem, Zegarek ten Breguet, cyferblat niedawno robiony z liczbą zwyczajną, przy nim tasiemka i kluczyk ordynaryjny. Kto by go znalazł i odda do Drukarni Kurjera, dukatów 2wa nadgrody odbierze.

Dozor Magazynu Rządoweg Drzewa i innych Płodów Leśnych.

Wmyśl Reskryptu Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu z d. 2 Lipca r. b. podaie niniejszym do wiadomości Publicznej, iż termin Licytacji na wydzierżawienie iednoroczne Possesji Rządowych przy ulicy Bugaj pod Nrami 2602 i 2603 sytuowanych na d. 13 m. i r. b. o godzinie 9tej zrana w Kancelarji Dozoru Magazynu Rządowego przy tychże Possesjach przed niżej podpisanemi odbędzie się. Wzywa zatem wszystkich chęć Licytowania maiących, iżby się w Vadium złp. 2000 zaopatrzywszy, na dniu rzeczonym stawili, o warunkach Dzierżawy w Kancellarji wyżej nadmienionej każdego czasu dowiedzieć się można. — w Warszawie d. 8 Lipca 1824 r.— Jnspektor Magazynu Sąchocki. *Za Kontrolera* Byszewski.

Koń maści gniadej, z odmianami na czole ma białą centkę, nogi zadnie po pęcine białe, wzrostu małego, lat 3 w 4, ukradziony na noclegu w Sobieniach, wynalazca takowego, ma się zgłosić pod N. 2931 przy ulicy Solec, za co przyzwoitą odbierze nagrodę.

☞ Jan L i l p o p Zegarmistrz z ulicy Freta przeprowadził się na ulicę Senatorską do domu Petyskusa.

Wczoraj wyciągnięte Nra 15. 80. 54. 86. 57.

Teatr. Jutro (ieśli pogoda posłuży) w Amfiteatrze Łazienkowskim na wyspie *Porwanie Azpazji*, tańce, płynienie po kanale Flotty iluminowanej, oświecenie całej sceny ogniem Bangalskim e. t. c. Jeśli zaś nieposłuży pogoda, daną będzie wzwyczajnym teatrze wznowiona wielka Opera *Westalka*.